

Regio Foodvalley

BEGROTING 2023-2026

Rapport 17 maart 2022

INHOUD

Inhoud	3
Voorwoord	4
1. Ten geleide	5
1.1. Scope van de begroting	5
1.2. De Economic Board Regio Foodvalley	5
1.3. De doelstellingen, samengevat	6
2. Inhoudelijke kaders	7
2.1. Kaders Regiobegroting	7
2.2. Kaders werkprogramma's	9
3. Financiële begroting Regio Foodvalley 2023 - 2026	17
3.3. De begrotingsopbouw: inzicht in relatie inzet en middelen	17
3.4. Overzicht van baten en lasten Begroting Regio Foodvalley	18
3.5. Geprognostiseerde balans	18
3.6. Financiële Tabellen werkprogramma's	19
3.7. Bijdrage per gemeente - Regio Foodvalley & Economic Board	20
3.8. Bijdrage per gemeente - Mobiliteitsfonds	20
4. Paragrafen	22
4.1. Paragraaf 1: Risico's en weerstandsvermogen	22
4.2. Paragraaf 2: Financiering	24
4.3. Paragraaf 3: Bedrijfsvoering	25
4.4. Paragraaf 4: Verbonden partijen	27
5. Bijlage 1: Kerngegevens	28

VOORWOORD

Ede, maart 2022,

Nu de tijd van lockdowns en corona grotendeels achter ons lijken te liggen dienen zich nieuwe crises aan. Dat zijn crises op verschillende niveaus: van de verontrustende oorlog in Oekraïne tot een crisis dicht bij huis op de woningmarkt. Daarnaast staan we aan de vooravond van grote ontwikkelingen in ons landelijke gebied en is het de vraag wat dit allemaal zal betekenen voor de regionale economie. Een economie die tevens zit te springen om nieuwe medewerkers.

Door samen te werken kiezen gemeenten, onderwijsinstellingen en ondernemers er voor om zo weerbaar mogelijk te worden: samen investeren in een aantrekkelijk woon- en werkklimaat, sneller circulair worden en het vinden en opleiden van nieuw personeel. Deze en de overige regionale opgaven vraagt investeringen van alle betrokken partijen. De acht gemeenten van de regio laten in deze begroting zien welke investeringen zij samen willen doen en tot welke resultaten dat moet leiden. Ook rijk, provincies en triple helixpartners dragen financieel en in natura bij aan deze doelen.

Deze begroting komt volledig overeen met de Kaderbrief 2023 die voor wensen en bedenkingen aan de raden is voorgelegd. De raden hebben daarop geen wensen en bedenkingen ingediend die leiden tot aanpassing van de begroting. Vanuit Wageningen is wel aangedragen om in het programma Human Capital aandacht te hebben voor sociaal werkgeverschap. Het regiobestuur neemt zich voor dit in de nieuw op te stellen Human Capital Agenda mee te nemen.

Naar verwachting zullen in 2022 overeenkomsten met het rijk en andere partners worden gesloten over investeringen in woningbouw, groen en natuur, infrastructuur en openbaar vervoer, maar ook in de regionale economie. Als dit gebeurt zal dat veel effect hebben op het begrotingsjaar 2023. Hierover zal het regiobestuur de gemeenteraden intensief informeren; zowel via de eigen regiobestuurder, maar ook door het organiseren van regionale raadsbijeenkomsten samen met de griffiers en de regiocommissie.

Namens het bestuur van Regio Foodvalley,

Arjen Droog,
secretaris-directeur

René Verhulst,
voorzitter

1. TEN GELEIDE

1.1. SCOPE VAN DE BEGROTING

Aan gemeenteraden is begin 2022 gevraagd wensen en bedenkingen kenbaar te maken op de kaderbrief 2023-2026.

In deze kaderbrief zijn de kaders voor de begroting voor 2023 gedetailleerd uitgewerkt en wordt een meerjarenperspectief gegeven. Mede onder invloed van het rapport van de Rekenkamer uit 2019 is de begroting nog duidelijker gemaakt en is een aantal kosten die niet goed zichtbaar waren wel inzichtelijk gemaakt. Hierdoor lijkt de omvang van de begroting gestegen, maar dat is niet het geval. Alle gezamenlijke kosten met betrekking tot regionale samenwerking zijn nu inzichtelijk gemaakt.

De regionale programmamanagers zijn gedeeltelijk in dienst van de Regio en een aantal is in dienst van een van de deelnemende gemeenten. Zij werken uitsluitend voor de collectieve, regionale opgave. Om die reden worden ze vanaf 2022 ook collectief betaald. Met het opnemen van deze kosten in de begroting van de regio verandert er niets aan de inzet van deze programmamanagers; er is geen capaciteitsuitbreiding in verwerkt. Wel worden de kosten nu eerlijker verdeeld: de gemeente die in 2021 nog mensen 'om niet' ter beschikking stelde krijgt daar sinds 2022 een vergoeding voor en alle gemeenten dragen bij aan die vergoeding. Ook de gemeenten die geen mensen ter beschikking stelden.

De kosten voor de regionale programma's, zoals u ze in deze begroting terug zult vinden, behoren sinds 2022 ook volledig tot de scope van de regiobegroting. Hierdoor ontstaat het meest duidelijke, transparante inzicht in de totale kosten van Regio Foodvalley. Deze aanpassing van de scope van Regio Foodvalley kwam voort uit de Uitgangspuntennotitie die het regiobestuur via de colleges aan de raden heeft voorgelegd in 2020, en waar raden positief op hebben gereageerd.

Met de afspraken in de eerdergenoemde Uitgangspuntennotitie en de daaruit voortvloeiende wijziging in de scope van de begroting hebben raden, maar ook colleges en inwoners volledig inzicht in de kosten van de regio en de regionale programma's. Niet alleen aan de voorkant bij de begroting, maar ook aan de achterkant bij de jaarrekening, die dezelfde scope heeft.

1.2. DE ECONOMIC BOARD REGIO FOODVALLEY

Samenwerken met de ondernemers en de kennis- en onderwijsinstellingen in de regio is in de voorbije jaren een enorme aanjager geweest van innovatie, brede welvaart, economische ontwikkeling en verduurzaming. Het heeft geleid tot aanzienlijke investeringen van derden (zoals de Regio Deal), maar vormt ook het fundament voor verdere investeringen in de regio. Daarnaast is de triple helixsamenwerking van grote waarde bij landelijke lobbytrajecten.

Geconcludeerd kan worden dat samenwerken met ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen zowel voor de overheden als voor de ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen veel toegevoegde waarde heeft.

Is het dan zo makkelijk? Nee, dat zeker niet, dat zien we ook bij veel andere regio's waar deze triple helixsamenwerking wel wordt nagestreefd, maar de samenwerking erg weerbarstig is. Ook in Regio Foodvalley is samen optrekken door partijen die onderling erg verschillen, maar wel gezamenlijke eigenaar zijn van de doelstellingen in de Strategische Agenda niet altijd vanzelfsprekend. Toch hebben we in de afgelopen jaren laten zien dat het wel echt mogelijk is, juist in onze regio. Ook al verschillen belangen soms, het is steeds gelukt om toch tot gezamenlijke inzet en gezamenlijke inspanningen te komen. De triple helixsamenwerking die vanaf januari 2021 is geformaliseerd in de Economic Board Regio Foodvalley heeft daarmee een sterke landelijke uitstraling gekregen en heeft toegevoegde waarde voor alle aangesloten partijen, zeker ook de regiogemeenten.

In de Economic Board Regio Foodvalley hebben de overheden vijf van de vijftien zetels. Het regiobestuur (AB) vult drie van die zetels en vanuit Gedeputeerde Staten van Utrecht en Gelderland wordt ook elk een zetel ingevuld. Ook de andere kolommen (de ondernemers en de kennis- en onderwijsinstellingen) zijn tot een goede vertegenwoordiging gekomen van de vijf zetels die zij elk hebben. Het regiobestuur bereidt haar inbreng in de Economic Board met de acht gemeenten

gezaamenlijk voor in het AB, waardoor het AB-lid hierover ook verantwoording kan afleggen in de eigen gemeenteraad.

Het regiokantoor van Regio Foodvalley ondersteunt zowel de samenwerking tussen de acht regiogemeenten (formeel: de Gemeenschappelijke Regeling) als de samenwerking van de Economic Board Regio Foodvalley.

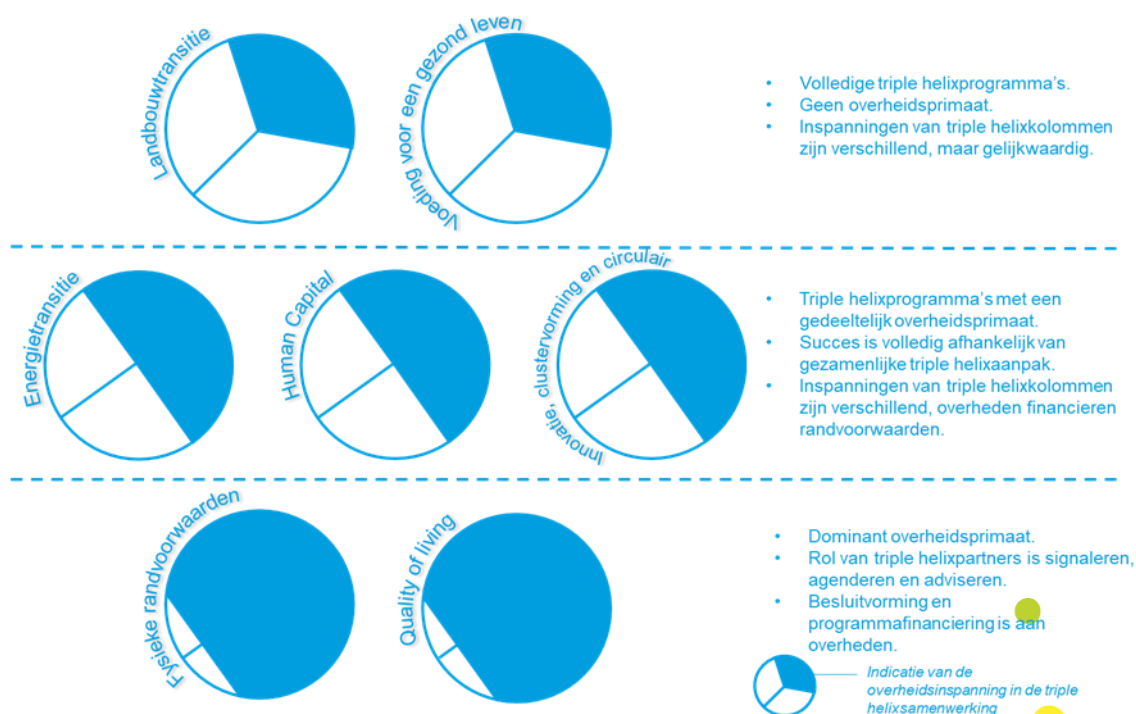
1.3. DE DOELSTELLINGEN, SAMENGEVAT

Regio Foodvalley wil vanuit haar DNA bijdragen aan welzijn en gezondheid voor al haar inwoners en bedrijven. In Regio Foodvalley werken we samen om een circulaire, gezonde regio te zijn waar mensen graag wonen, werken en ondernemen.

Regio Foodvalley onderscheidt zich door haar unieke posities op agrifood en voeding en gezondheid. Uitbouwen en versterken van deze posities in balans met de omgeving is waar wij de komende periode op inzetten. Ons doel is een regio die economisch, ecologisch en sociaal floreert.

1.3.1. De centrale thema's uit de strategische agenda

In 2020 is de Strategische Agenda door alle partners (waaronder de gemeenteraden) vastgesteld: iedereen schaaft zich daarmee achter de gezamenlijke doelstellingen en zegt ook toe zich in te spannen hier een bijdrage aan te leveren. Voor een groot deel doen gemeenten dat door in hun eigen beleid keuzes te maken die de ambities van de Strategische Agenda versterken. En voor een klein deel doen gemeenten dat door in programma's bij te dragen aan gezamenlijke projecten die heel sterk bijdragen aan de realisatie van de doelen. Voor de Economic Boardleden geldt het zelfde: van hen wordt verwacht in de eigen strategie keuzes te maken in de geest van de Strategische Agenda, en ook bij te dragen aan een aantal projecten die voor versnelling en voor bijzondere accenten zorgen die anders niet tot stand zouden komen.

De zeven thema's uit de Strategische Agenda hebben een onderling verschillend karakter. De landbouwtransitie en voeding voor een gezond leven zijn onderscheidende thema's voor Regio Foodvalley: dit is wat deze regio uniek maakt en met onze strategische agenda en Regio Deal hebben we een landelijke voortrekkersrol op deze onderwerpen. Voor een succesvolle uitvoering van deze thema's zijn we zeer afhankelijk van een succesvolle samenwerking in en met de regionale triple helix.

De drie thema's in het midden van bovenstaande afbeelding (Energietransitie, Human Capital en Innovatie, clustervorming en Circulaire Economie) behoren tot de kern van de activiteiten van de regionale triple helix. Ze zijn als zodanig niet onderscheidend ten opzichte van andere regio's (zoals de landbouwtransitie en voeding voor een gezond leven wel zijn), maar bepalen in sterke mate het succes van Regio Foodvalley én zijn ook randvoorwaardelijk voor de onderscheidende thema's.

Tenslotte zijn er twee thema's onderin de afbeelding (Fysieke randvoorwaarden en Quality of living) waar vooral overheden de voornaamste verantwoordelijkheid dragen. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat, goede bereikbaarheid, een prettige woonomgeving en voldoende ruimte om te ondernemen zijn cruciaal voor succes op alle bovenliggende thema's.

2. INHOUDELIJKE KADERS

De Kaderbrief 2023-2026 die eind 2021 aan de gemeenteraden is voorgelegd vormt de basis voor deze inhoudelijke kaders. De gemeenteraden hebben op de inhoudelijke kaders geen wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt. Wel is er aandacht gevraagd om bij de uitwerking van de Human Capital Agenda het thema 'goed en sociaal werkgeverschap' als vijfde thema van groot belang voor een goed werkende arbeidsmarkt te benoemen. Dit punt wordt meegenomen tijdens de totstandkoming van de Human Capital Agenda en heeft geen consequenties voor de financiële begroting.

2.1. KADERS REGIOBEGROTING

2.1.1. Bureau Regio Foodvalley

Het regiobureau is een compacte organisatie waar de intergemeentelijke samenwerking wordt ondersteund en waar daarnaast ook gewerkt wordt aan het verder versterken van de Economic Board.

Het regiokantoor ondersteunt de samenwerking van de regiogemeenten en van de Economic Board. Dat omvat:

- Zorgen voor heldere processen van besluitvorming
- Zorgen voor goede informatieverstrekking richting alle betrokken partijen
- Toezien op en organiseren van de uitvoering van regionale programma's en projecten
- Zorgdragen voor monitoring van de resultaten en beoogde maatschappelijke effecten
- Vormgeven van de regionale lobby (incl. public affairs) en marketing en communicatie ten behoeve van de doelstellingen van de Strategische Agenda en de algemene belangen van de regionale partners (inclusief internationale samenwerking binnen Europa)
- Schakelpunt vormen in het regionale netwerk van samenwerkende partijen

Het regiokantoor is geen uitvoeringsorganisatie. De uitvoering van projecten wordt altijd door partners opgepakt. Het regiokantoor ziet dagelijks wel toe op de uitvoering en draagt zorg voor samenhangende rapportage hierover. Het regiokantoor is ook de uitvalsbasis voor regionale programmamanagers.

2.1.2. Mobiliteitsfonds

Het Mobiliteitsfonds Regio FoodValley bestaat sinds eind 2013. De toevoeging aan het fonds wordt jaarlijks geïndexeerd en afzonderlijk bij de gemeente in rekening gebracht. In 2023 wordt € 378.000 toegevoegd aan het Mobiliteitsfonds. Conform planning worden op deze manier voldoende middelen gespaard om de vijf afgesproken projecten te kunnen co-financieren:

- Knooppunt Hoevelaken;
- Knooppunt A1-A30;
- Brug bij Rhenen;
- Kwaliteitsimpuls Valleilijn;
- Rondweg N233

Dit project past binnen de huidige financiële omvang van het Mobiliteitsfonds.

2.1.3. Regio Deal

De Regio Deal is een instrument van de Rijksoverheid om de samenwerking tussen triple helix partijen in de regio te stimuleren en de brede welvaart in de regio te versterken. Daarmee is de Regio Deal Foodvalley een belangrijke motor in de versterking van de samenwerking van partijen die zich georganiseerd hebben in de Economic Board. De Regio Deal kent echter een eigen aansturing door een Stuurgroep Regio Deal Foodvalley. De Stuurgroep bestaat uit drie leden: gedeputeerde provincie Utrecht, gedeputeerde provincie Gelderland en voorzitter van de Regio Foodvalley.

Om de samenwerking tussen alle betrokken partijen die een rol hebben in de uitvoering van de deal te organiseren en vast te leggen is een Samenwerkingsovereenkomst ondertekend door beide provincies, de Regio Foodvalley, de 8 regio gemeenten, Wageningen University & Research, Universiteit Utrecht, VNO-NCW Midden, LTO Noord en Waterschap Vallei en Veluwe. De voortgang van de Regio Deal wordt twee keer per jaar besproken met de betrokken partners van het Rijk (Ministerie LNV, BZK, EZK, VWS en IenW)

2.1.4. Communicatie & marketing

Marketing en communicatie vanuit Regio Foodvalley omvat het bouwen en onderhouden van het merk Foodvalley, wat we samen met Foodvalley NL doen. Samen met alle betrokken triple helixpartners worden marcom-activiteiten opgezet. De kanalen die de regio hiervoor hanteert zijn onder andere: www.regiofoodvalley.nl en de subsites (gekoppeld aan programma's en grote projecten), nieuwsbrieven en persberichten, het magazine Groei dat tweemaal per jaar verschijnt en diverse activiteiten en evenementen in de regio. Soms organiseert de regio deze activiteiten zelf (zoals raadsinformatiebijeenkomsten) en soms sluit de regio aan op activiteiten van partners, zoals de business events in de regio. De behoefte aan goede en proactieve informatie vanuit Regio Foodvalley is groot; niet alleen bij raadsleden, ook bij ondernemers en inwoners.

2.1.5. Internationalisering

In de Strategische Agenda wordt het belang van internationale samenwerking beschreven. Met twee Europese regio's heeft Regio Foodvalley een strategische samenwerking. Dat gaat om: Region Östergötland (Zweden) en Business Region Aarhus (Denemarken). Met andere Europese regio's wordt ook samengewerkt, maar niet op basis van ene langdurig wederzijds commitment, maar op basis van goede kansen die zich aandienen.

Ook de samenwerking onder Food NL, met de leidende Nederlandse foodregio's is in dit kader belangrijk. In Europa hebben we veel meer slagkracht en invloed als we onze krachten bundelen. De samenwerking met AgriFood Capital en Greenport Venlo onder Food NL vraagt onze blijvende inzet.

Tenslotte is de samenwerking met de medewerkers van verschillende gemeenten en andere partners op het gebied van public affairs hierbij cruciaal: lobbyinspanningen richting Den Haag, Brussel en andere partijen hebben nu samenhang en in toenemende mate ook slagkracht.

2.2. KADERS WERKPROGRAMMA'S

2.2.1. Landbouwtransitie

Regio Foodvalley gaat voor een toekomstbestendige AgriFood keten en een vitaal platteland.

Werkprogramma

Landbouwtransitie en Vitaal Platteland

Zo draagt het programma in 2023 bij aan de doelen van de Strategische Agenda

Landbouwnetwerk Regio Foodvalley

De netwerkorganisatie, waar Regio Foodvalley onderdeel van uit maakt, werkt via themagroepen aan de hierboven genoemde doelen.

Regio Foodvalley initieert projecten onder de vlag van het Landbouwnetwerk en draagt bij aan financiering van die projecten en van projecten van andere partners.

Schone Luchtakkoord (SLA)

De kernaafpraak in het SLA is dat partijen streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit waarbij wordt toegewerkt naar de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof. Hiervoor is een uitvoeringsplan opgesteld, waarin de maatregelen zijn opgenomen. Deze hebben voor Regio Foodvalley met name betrekking op landbouw, maar ook mobiliteit, industrie en houtstook vallen hieronder.

Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)

Met Regio Amersfoort werken we beleidsmatig samen met als doel om te komen tot een op elkaar afgestemd functieveranderingsbeleid en een gezamenlijke aanpak binnen de gemeenten in beide regio's en de provincies Gelderland en Utrecht.

Daarnaast werken we, onder het Living Lab Regio Foodvalley Circulair, aan het project Circulaire Toekomst VAB, dat tot doel heeft een bijdrage te leveren aan het sluitend krijgen van circulaire ketens in de regio op het gebied van VAB.

Gebiedsgerichte aanpak Stikstof en Interbestuurlijk Programma (IBP) Vitaal Platteland

Met het IBP Vitaal Platteland werken rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen aan een regiospecifieke benadering van onder meer landbouw, natuur, milieu, kwaliteit van leefomgeving en water. In een aantal kansrijke gebieden, waaronder de Veluwe/Foodvalley wordt samengewerkt.

Voor deze regio gebeurt dat langs de volgende lijnen:

- Ontwerpatelier Het agrarisch bedrijf van de toekomst.
- Gebiedsprocessen kringlooplandbouw Veluwe/FoodValley (De Valk, Veenhuizerveld en Binnenveld). De pilots zijn gericht op verduurzaming van de landbouw en biodiversiteit, en vormen daarnaast de opmaat naar een regio-dekkende gebiedsaanpak stikstof.
- Regionale implementatie Deltaplan biodiversiteit.

Landbouwperspectief

Als onderdeel van de uitwerking van de Regionale Ruimtelijke Verkenning, moet het Landbouwperspectief een ruimtelijk-economisch toekomstperspectief voor de landbouw en het landelijk gebied in onze regio gaan vormen.

Lobby en beïnvloeding

- We zijn actief, onder meer via de VNG, in diverse consultatie- en beïnvloedingstrajecten om de belangen van Regio Foodvalley zo goed mogelijk te behartigen bij de ontwikkeling van beleid en regelingen van de provincies en van het rijk.
- We leggen en onderhouden contacten met relevante ministeries zoals LNV, I&W en BZK t.b.v. constructieve en integrale samenwerking aan de grote opgaven voor het landelijk gebied. Eén van de doelen is samenwerking in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied.
- We werken aan versterking van de samenwerking met Foodvalley NL en FoodNL met als doel om kansen voor samenwerking te benutten, onnodige dubbelingen te voorkomen, kansen voor fondsen vanuit Europese programma's te benutten en last but not least om te zoeken naar meer verbinding tussen top-food-bedrijven enerzijds en de primaire sector met hun directe ketenpartners anderzijds.

Relatie met Regio Deal

Regio Deal Foodvalley richt zich op een regionale en integrale aanpak om de transitie naar een duurzaam en gezond voedselsysteem te versnellen en de daaraan gekoppelde economische kansen te benutten. De Regio Deal kent drie zogenaamde 'sporen'. Spoor 1 Landbouwtransitie bestaat uit vier projecten die elk bijdragen aan realisatie van onze regionale doelen:

- Emissiereductie van stikstof en fijnstof (opties, sensing en monitoring, proeftuinen)
- Circulair veevoer (scenario's, sensing en monitoring, proeftuinen)
- Verbetering van bodem- en waterkwaliteit (opties, proeftuinen)
- Waarderen en verdienen

Doelen Landbouwtransitie en Vitaal Platteland

We werken aan een transitie van het voedselsysteem waarbinnen de agrarische sector gezond is, circulair werkt en in verbinding is met ketenpartners en de maatschappij. Regio Foodvalley wil de komende 10 jaar een proeftuin zijn en blijven met innovatie- en experimenteerruimte. Ons doel is dat er in 2030 minimaal 500 toekomstbestendige agrarische bedrijven zijn in de regio die:

- Naar eigen inzicht handelingsperspectieven benutten die bij het betreffende bedrijf, de ondernemer en de locatie passen voor circulaire bedrijfsvoering, alternatieve eiwitten, gezonde bodems en natuurinclusief werken en een emissiereductie.
- Een reële prijs ontvangen voor hun producten in duurzame productieketens.
- Gebruik hebben gemaakt van een breed aanbod van training en begeleiding en/of verbindingen hebben gelegd met lokale en regionale kennisinstellingen en inwoners.
- Breed maatschappelijk gewaardeerd worden en daar terecht trots op zijn.

Benodigde financiën in:

2023: € 350.000

2024: € 356.000

2025: € 332.000

2026: € 308.000

2.2.2. Voeding voor een gezond leven

Transitie naar een duurzaam en gezond voedselsysteem met minder impact op het klimaat, waarbij voedsel op een duurzame manier geproduceerd en geconsumeerd wordt.

Werkprogramma

Voedsel- en eiwittransitie

Zo draagt het programma in 2023 bij aan de doelen van de Strategische AgendaAanjagen, versnellen, ondersteunen en verbinden van ontwikkelingen die bijdragen aan de doelen van de Strategische Agenda

Op veel vlakken staan onze partners binnen de Triple Helix aan de lat om daadwerkelijke verandering teweeg te brengen, bijvoorbeeld door bepaalde innovaties, productontwikkeling, etc. Het is de taak om waar mogelijk te kunnen fungeren als sparringpartner om de juiste verbindingen te leggen en op die manier een versnelling in de transitie te kunnen bewerkstelligen.

Landelijke proeftuin

In Regio Foodvalley willen wij experimenteren, kennis op doen en innoveren. De ervaringen die we hiermee op doen delen we graag met andere regio's in Nederland en daarbuiten. Een voorbeeld hiervan is de kennis en ervaring die we opdoen in de Regiodeal als het gaat om het creëren van een gezonde en duurzame voedselomgeving.

Stimuleren duurzame gedragsverandering onder inwoners in de regio

De consument speelt een grote rol in de voedsel- en eiwittransitie door aanpassing van het eigen gedrag. Vele kleine stapjes brengen immers een grotere beweging voort. Bovendien beïnvloedt de vraag van de consument de markt. Bewustwording wordt veelal gezien als eerste stap in gedragsverandering. Om die reden is het nuttig om vanuit het programma Voedsel en eiwittransitie breed in te zetten op campagnes om inwoners van jong tot oud bewust te maken van het belang van een goede balans in de consumptie van eiwitten, het tegengaan van voedselverspilling, het belang van de korte keten en gezonde voeding.

Relatie met Regio Deal

Er zijn allerlei onderzoeken die in de Regiodeal gedaan worden op het gebied van voeding en gezondheid. In 2023 wordt extra aandacht besteed aan de borging van de resultaten van de Regiodeal (loopt af in 2024) in het programma Voeding voor een gezond leven en het identificeren van vervolgstappen die naar aanleiding hiervan vanuit het programma moeten worden gezet.

Doelen Voeding voor een gezond levenEiwittransitie:

Duurzame productie van dierlijke en plantaardige eiwitten

Inwoners bewust maken en meer gebruik laten maken van (alternatieve) plantaardige eiwitten

Voedselverspilling:

50% minder voedselverspilling in 2050

Korte ketens:

Aanbod van regionale producten vergroten.

Bekendheid bij inwoners en afname van regionale producten vergroten.

Gezonde voeding:

Bevorderen van gezonde voeding en leefstijl voor behoud van vitaliteit/ kwaliteit van leven

Benodigde financiën in:

2023: € 237.000

2024: € 241.000

2025: € 245.000

2026: € 249.000

2.2.3. Energietransitie

Regio Foodvalley heeft de ambitie om in 2050 een energieneutrale regio te zijn en in 2030 een CO₂-reductie gerealiseerd te hebben van 55% ten opzichte van 1990.

Werkprogramma

Energietransitie

Zo draagt het programma in 2023 bij aan de energiedoelen van de Strategische Agenda

- Versnellen en mogelijk maken van projecten gericht op duurzame opwek van energie, energiebesparing en CO₂-reductie, zodat regio Foodvalley in 2050 energieneutraal is, met behoud van landschappelijke kwaliteiten en de aantrekkelijke leefomgeving.
- Verduurzaming van de bebouwde omgeving (isolatie, besparen en aardgasvrij) en ontzorging van huiseigenaren en bewoners.
- Regionaal programmeren en prioriteren van de benodigde uitbreiding van netcapaciteit en infrastructuur. Dit doen we in samenhang met andere opgaven en met de partners in de regio.
- We leggen de verbindingen met andere thema's in de regio en via de Regionale Energie Strategie met het landelijk programma NPRES. Zo continueren wij de interbestuurlijke samenwerking en samenwerking met andere stakeholders, zodat projecten gebiedsgericht opgepakt worden en integrale belangenafweging plaatsvindt tussen verschillende opgaven in dezelfde ruimte.
- Inventariseren van mogelijkheden voor het creëren van extra werkgelegenheid in onze regio door in te zetten op opleidingsmogelijkheden en banen rondom het realiseren en aanpassen van de netinfrastructuur en de warmtetransitie.

Relatie met Regio Deal

De Regio Deal zet in op versnelling van klimaatneutrale en circulaire landbouw, het beperken van emissies, maar ook het tegengaan van voedselverspilling, kortere voedselketens en stimuleren van consumenten tot het maken van gezonde en duurzame voedingskeuzes. Dit heeft een positief effect op CO₂ reductie (bijvoorbeeld door beperktere transportbewegingen) en draagt bij aan besparing.

Doelen Energietransitie

- Ondersteunen, organiseren en uitvoeren van regionale projecten voor de uitvoering van RES 1.0. Deze projecten dragen bij aan de doelen van de Strategische Agenda en de RES1.0 en bestaan onder andere uit:
 - Lokale en regionale communicatie. Zo zetten we in op regionale campagnes over o.a. besparen.
 - Vergroten van draagvlak en kennis onder inwoners door hen te betrekken bij de energietransitie. Dat gebeurt vooral lokaal, maar ook regionaal.
 - We monitoren de voortgang van initiatieven en projecten binnen de regio Foodvalley die bijdragen aan duurzame opwek van energie.
 - Bijdragen aan duurzame opwek (zonne-energie op dak, land en restgronden en grootschalige opwek windenergie en zon).
 - Kennis delen en bijdragen aan innovatieprojecten.
 - Bijdragen aan 1,5% energiebesparing per jaar en activiteiten gericht op CO₂-reductie.
- Doorlopen van het proces richting RES2.0 met brede betrokkenheid van stakeholders en het opleveren en laten vaststellen van de RES2.0. Dit houdt in het actualiseren van de RES1.0 en mogelijk het doorontwikkelen van de strategie en het beleid dat voortkomt uit de ervaringen met de uitvoering en maatschappelijke ontwikkelingen. De RES2.0 bevat een actuele stand van zaken van de cijfermatige onderbouwing van duurzame opwek en het bod en een concretisering van de plekken voor opwek van duurzame energie (energieclusters).
- Verbinding concretiseren tussen de RES en de warmtetransitie en het actualiseren van de Regionale Structuur Warmte. Dit is ook een onderdeel van de RES2.0 in samenhang met de RSW 2.0 (Regionale Structuur Warmte).
- Continueren van strategisch overleg tussen bestuurders en andere partijen zoals de woningbouwcorporatie over Verduurzaming van de gebouwde omgeving (BO Wonen en Duurzaamheid) en verbinding leggen met de RES.

- Doorontwikkelen van Samenwerkende Energieloketten regio Foodvalley (vooral gericht op inwoners). We onderzoeken mogelijkheden voor vergroten slagkracht energiecoöperaties bijvoorbeeld door kennisdelen en fondswerving.
- Regionale afstemming over de planning en prioritering van uitbreiding netcapaciteit en infrastructuur. Inclusief de raakvlakken met de uitbreiding van netcapaciteit die nodig is voor andere ontwikkelingen vanuit industrie, mobiliteit, bedrijventerreinen en woonopgave. Goede afstemming tussen projecten onderling en de benodigde uitbreiding van netinfrastructuur, zodat doelmatige investeringen worden gedaan en efficiënt met de middelen wordt omgegaan.
- Verbinding en afstemming met andere thema's en opgaven van de regio zoals de Woonagenda 2.0 (thema duurzaam wonen), Bereikbaarheidsagenda Regio Foodvalley, Regio Deal (Klimaat neutrale en circulaire landbouw), Programma Voedsel (korte ketens), Human Capital en Programma Circulaire economie.

Benodigde financiën in:

2023: € 223.000,-

2024: € 228.000

2025: € 233.000,-

2026: € 238.000,-

2.2.4. Human Capital

Het programma Human Capital heeft als hoofddoel om middels activiteiten bij te dragen aan een goed functionerende arbeidsmarkt in Regio Foodvalley en door middel van een goed functionerende arbeidsmarkt bij te dragen aan een economische en sociale topregio Foodvalley waarin het goed wonen, werken, leren en leven is.

De Strategische Agenda 2020-2025 vormt het strategische overkoepelende kader voor de Human Capital Agenda. Een Human Capital Agenda is gericht op het versterken van de economische structuren en de verbindingen tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op (middel) lange termijn. In een Human Capital Agenda raken genoemde domeinen elkaar omdat het gaat over de gehele (potentiële) beroepsbevolking: werkenden, werkzoekenden, niet actief arbeidspotentieel en studenten. De nadruk ligt op de verbinding tussen werken, leren en innoveren. Bij de uitvoering van de Human Capital Agenda zijn alle partijen aan zet.

In 2021 en 2022 wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een Human Capital Agenda voor de komende jaren, in elk geval tot en met 2026. Op het moment van schrijven van deze kaderbrief is deze agenda nog niet uitgewerkt. De hoofdthema's in de Verdieping van de Strategische Agenda zijn zo opgesteld dat daarbinnen voldoende ruimte is om deze verdiepingsslag verder uit te werken.

Zo draagt het programma in 2023 bij aan de doelen van de Strategische Agenda

Regio Foodvalley heeft te maken met een aantal urgente thema's. Onder andere een zeer krappe arbeidsmarkt en daardoor aanhoudende tekorten in nagenoeg alle sectoren, een veranderende demografie, verschuiving van waarden van de jongere generatie (bijv. ten aanzien van flexibilisering), onvoldoende aansluiting van vaardigheden, skills en competenties bij de vraag en de ontwikkelingen op dit terrein in de onderwijskolom.

Voor 2023 zijn in elk geval de volgende thema's van groot belang voor een goed functionerende arbeidsmarkt:

1. Leven Lang Ontwikkelen
Initiatieven op het gebied van (bij) scholing van zittend en toekomstig personeel.
2. Elk Talent telt
Welke initiatieven dragen bij aan het beter bereiken van het zgn. "onbenutte arbeidspotentieel".
3. Toptalent kiest voor de regio
Hoe behouden we toptalent voor de regio/ hoe zorgen we ervoor dat we aantrekkelijk zijn voor instroom van toptalent naar de regio.
4. Communicatieopgave
Hoe zorgen we dat alle partijen in de regio goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de toegevoegde waarde van de genomen initiatieven om de arbeidsmarkt verder te optimaliseren.

Relatie met Regio Deal

Bij de ontwikkeling van de Human Capital Agenda voor de komende jaren zal expliciet worden gekeken op welke manier deze agenda ook aansluit op het realiseren van de ambities in de Regio Deal.

Benodigde financiën in:

2023: € 359.000

2024: € 363.000

2025: € 367.000

2026: € 371.000

2.2.5. Innovatie, clustervorming en circulair

De regio bouwt aan een toekomstbestendige regionale economie door stimulering van innovatie, clustervorming en circulair ondernemen.

Werkprogramma

Innovatie, Clustervorming en Circulaire Economie

Zo draagt het programma in 2023 bij aan de doelen van de Strategische Agenda

- Vergroten van samenwerking in grotere en kleinere clusters en netwerken.
- Vergroten van samenwerking en effectiviteit bij innovatie en Human Capital initiatieven.
- Tot stand brengen van kennisinteractie tussen ondernemers in de Maakindustrie en Food industrie en Food gerelateerde bedrijven in de regio.
- Effect van het Programma Living Lab Regio Foodvalley Circulair vergroten. Realiseren van innovatieve ketenprojecten, verbinden onderwijs en mkb en uitbreiding inhoudelijke thema's door werkplaatsen.

Relatie met Regio Deal

Relatie met spoor 3 van de Regio Deal: Kennis & Innovatie

Doelen innovatie en clustervorming

1. Verdubbeling van de externe innovatie (meer onderlinge samenwerking en crossovers) van 17% naar 35%,
2. Toename in productinnovatie (verbeteringen van producten) van 50% naar 60%,
3. Toename in procesinnovatie (verbeteringen van productie- of bedrijfsprocessen) van 43% naar 53%,
4. Toename in marktinnovatie van 19% naar 29%, met name binnen clusters.

Doelen circulaire economie

1. Duurzamer gebruik van grondstoffen
2. Meer concurrerend vermogen
3. Regio Foodvalley als innovatieve kennisregio

Benodigde financiën in:

2023: € 238.000

2024: € 210.000

2025: € 213.000

2026: € 216.000

2.2.6. Fysieke randvoorwaarden

Regio Foodvalley wil een aantrekkelijke locatie zijn voor bedrijven in de kennisdomeinen Agri en Food, ICT, Poultry, maakindustrie en logistiek. Regio Foodvalley werkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio, rekening houdend met de waarden slim, duurzaam en gezond, aan goede vestigingslocaties en digitale ontsluiting.

Werkprogramma's

Economie

Mobiliteit

Zo draagt het programma economie in 2023 bij aan de doelen van de Strategische Agenda

- Zorg dragen voor voldoende toekomstbestendig aanbod van bedrijventerreinen van de juiste kwaliteit, waarbij de toekomstige marktbehoefte (volgens de prognoses) het uitgangspunt is.
- Behoud van de leefbaarheid door leegstand in binnenstedelijke gebieden te voorkomen die als gevolg van PDV kan ontstaan.
- Tijdig bijstellen van beleidsambities. Signaleren welke kantoorlocaties nodig zijn om de ambities van de Regio Foodvalley maximaal te realiseren en tegelijkertijd het lokale en regionale bedrijfsleven optimaal te blijven accommoderen.
- Inzicht in uitwerking ambities en signaleren trends bedrijventerreinen.
- Stimuleren van jong ondernemerschap.
- Actief participeren in verschillende ruimtelijke trajecten en mede richting geven aan lange termijn vraagstukken en (rijks)investeringen. Daarbij streven we naar een goede balans tussen de verschillende opgaven.
- Ondernemers in verbinding brengen met de juiste instanties en personen, en meerwaarde creëren door het koppelen van ondernemers aan regionale programma's.

Doelen Economie

Goede werklocaties, de regio wil;

1. 'Haar' bedrijven en instellingen in alle levensfasen huisvesten en faciliteren.
2. Werklocaties ontwikkelen en deze in hun onderlinge samenhang bezien.
3. Inzetten op complementariteit i.p.v. concurrentie van deze werklocaties en neemt daar een actieve rol in.

Benodigde financiën in:

2023: € 122.000

2024: € 143.000

2025: € 124.000

2026: € 125.000

Zo draagt het programma mobiliteit in 2023 bij aan de doelen van de Strategische Agenda

Slimmer: we benutten onze netwerken optimaal met inzet van gedragsmaatregelen en slimme verkeerstechnieken; alleen voor specifieke situaties zetten we in op uitbreiding of zelfs nieuwe aanleg van infrastructuur, met efficiënt ruimtebeslag en een goede kosten-batenanalyse.

Duurzamer: we kiezen die maatregelen die zorgen voor minder CO₂-uitstoot en verbetering van de luchtkwaliteit. Dit kan door minder te reizen/samen te reizen, bewust te kiezen voor schonere transportmiddelen (fiets, spoor, hoogwaardig OV) en duurzaam autogebruik (autodelen, zero-emissie auto's).

Gezonder: Regio Foodvalley heeft ook het imago van een gezonde regio. We werken aan een toename van het fiets/ebike-gebruik en een goede leefomgeving (luchtkwaliteit, veiligheid).

Doelen Mobiliteit

- We zorgen ervoor dat de regio vanuit alle richtingen goed bereikbaar is.
- We zorgen ervoor dat de regio optimaal en comfortabel bereikbaar is.
- In 2030 zijn de fietsroutes voor forensen en scholieren van het regionale fietsnetwerk gerealiseerd.
- Alle gemeenten in Regio Foodvalley hebben een mobiliteitsmanagement ingevoerd, gericht op thuiswerken en duurzamer en gezonder reizen van hun werknemers.
- De grote werkgevers/kennisinstellingen in de regio hebben maatregelen genomen om thuiswerken te bevorderen en bij te dragen aan structureel duurzamer reisgedrag van de werknemers.
- De toeristische hotspots zijn op een duurzame en gezonde manier bereikbaar door een naadloos werkende reisketen met multimodaal reisaanbod.

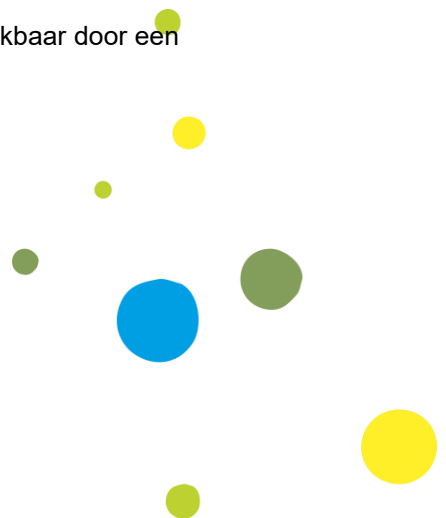
Benodigde financiën in:

2023: € 151.000

2024: € 153.000

2025: € 155.000

2026: € 157.000

2.2.7. Quality of living

Het vergroten van de aantrekkelijkheid en wervingskracht van het wonen en leven in Regio Foodvalley. De regio heeft unieke landschappen, karakteristieke en vitale dorpen en steden. Onze ambitie is om de uitdagingen die er zijn zo te benutten dat het de identiteit van de regio versterkt.

Werkprogramma's: Wonen en Ruimte

Zo draagt het programma wonen in 2023 bij aan de doelen van de Strategische Agenda

Leidraad voor het werkplan 2023 Quality of Living/ Wonen zal zijn de Strategische Agenda (2020) en het Regionaal Actieprogramma Wonen (2021). Dit tegen de achtergrond van de drie ruimtelijke trajecten: de Regionale Ruimtelijke Verkenning, de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en Ontwikkelbeeld regio Amersfoort. Het werkprogramma Wonen vormt een belangrijke bouwsteen voor deze drie ruimtelijke trajecten en geeft invulling aan de intensiever wordende samenwerking van de regiogemeenten om voldoende woningen beschikbaar, betaalbaar en toekomstbestendig te hebben en te laten zijn.

In het Actieprogramma Wonen zijn de volgende programmalijnen onderscheiden waar ook in 2023 volop aan gewerkt zal worden.

1. Stimuleren (betaalbare) woningbouw
2. Duurzaamheid
3. Wonen en Zorg

Doelen wonen

- Voldoende woningen en woningbouw (d.m.v. programmalijn 1)
- Gedifferentieerde en hoogwaardige woningvoorraad (d.m.v. programmalijn 1)
- Vitale en duurzame steden en wijk (d.m.v. programmalijnen 2 en 3)

Zo draagt het programma ruimte in 2023 bij aan de doelen van de Strategische Agenda

In de Strategische Agenda is geconstateerd dat de ontwikkelingen die vanuit verschillende domeinen op de regio afkomen (zoals de woningbouwopgave, landbouwtransitie, energietransitie, mobiliteit, recreatie en natuur en landschap) met elkaar strijden om de beperkte beschikbare ruimte. *"Het goed afwegen en verknopen van deze, soms tegenstrijdige belangen naar een win-win situatie zal een belangrijke opgave worden, waarbij regionale afstemming en voor sommige onderdelen bovenregionale afstemming noodzakelijk is."* (Strategische Agenda 2020 - 2025, p.17). Binnen het werkprogramma ruimte wordt deze regionale en bovenregionale afstemming vormgegeven. Daarmee vormt het de ruimtelijke doorvertaling van de Strategische Agenda. Binnen het programma wordt ingezet op:

- Regionale ruimtelijke verkenning fase III, waaronder het Landbouwperspectief
- Bijdrage aan de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en daarbinnen de gebiedsuitwerkingen Foodvalley Noord, Foodvalley Zuid en Veluwe.
- Bijdrage aan het Ontwikkelbeeld Amersfoort 2040.
- Maken van verstedelijkingsafspraken met het Rijk en provincies Gelderland en Utrecht incl. afspraken met het Rijk over noodzakelijke (financiële) ondersteuning.

Doelen ruimte

Het doel is om integrale afwegingen in het ruimtelijk domein mogelijk te maken, zodat er goede regionale ruimtelijke verdeling plaatsvindt waardoor het karakter van de regio behouden en versterkt wordt.

Relatie met Regio Deal

Zowel Quality of Living als Fysieke Randvoorwaarden zijn randvoorwaardelijke programma's en hebben met name indirect een relatie tot de Regio Deal. Inhoudelijke relaties zijn er wanneer de Regio Deal een ruimtelijk aspect krijgt. Dit is bijvoorbeeld het geval binnen het spoor Landbouwtransitie wanneer het gaat om ruimte om te ondernemen, verdienen modellen en meetsystemen. Hier ligt relatie met het Landbouwperspectief (onderdeel van de Regionale Ruimtelijke Verkenning). Binnen het spoor Voeding voor een gezond leven gaat het bijvoorbeeld om het streven naar een gezonde voedselomgeving.

Benodigde financiën in:

Wonen en Ruimte

2023: € 243.000

2024: € 246.000

2025: € 249.000

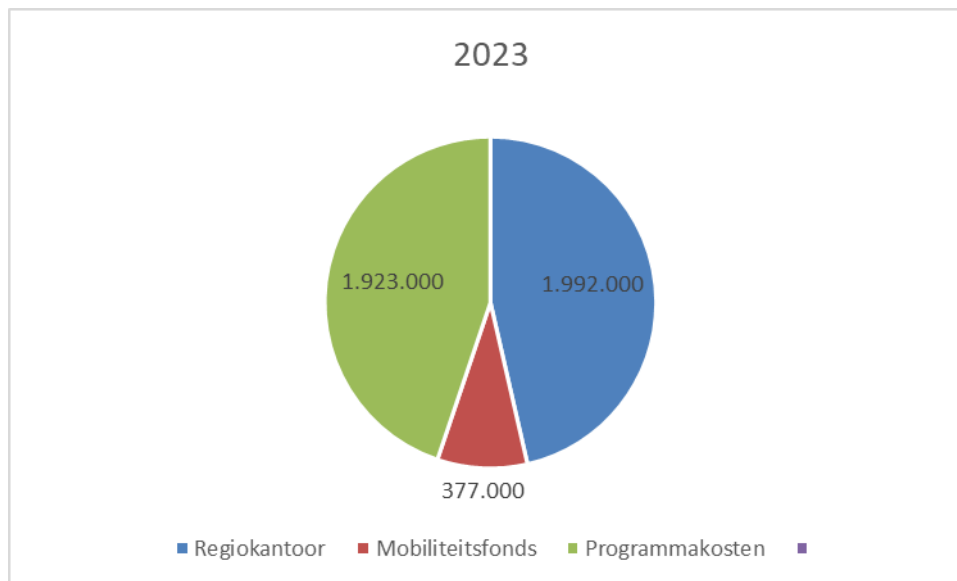
2026: € 252.000

3. FINANCIËLE BEGROTING REGIO FOODVALLEY 2023 - 2026

3.1 DE BEGROTINGSOPBOUW: INZICHT IN RELATIE INZET EN MIDDELEN

De begroting is opgebouwd langs drie hoofdonderdelen:

1. De kosten die gemoeid zijn met het regiokantoor
2. De kosten voor het mobiliteitsfonds
3. De kosten voor de werkprogramma's (inclusief de kosten voor programmamanagers)

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN BEGROTING REGIO FOODVALLEY

	2023	2024	2025	2026
Lasten	4.292.000	4.526.000	4.524.000	4.307.000
Kosten Regiokantoor	2.369.000	2.530.000	2.606.000	2.391.000
1. Regiokantoor	2.288.000	2.349.000	2.408.000	2.317.000
2. Economic Board	81.000	181.000	198.000	74.000
Programmakosten	1.923.000	1.996.000	1.918.000	1.916.000
3. Landbouwtransitie	350.000	356.000	332.000	308.000
4. Voeding voor gezond leven	237.000	241.000	245.000	249.000
5. Energietransitie	223.000	228.000	233.000	238.000
6. Human Capital	359.000	363.000	367.000	371.000
7. Innovatie, clustervorming en CE	238.000	210.000	213.000	216.000
8. Fysieke randvoorwaarden	273.000	352.000	279.000	282.000
9. Quality of living	243.000	246.000	249.000	252.000
Baten	-4.292.000	-4.526.000	-4.524.000	-4.307.000
Kosten Regiokantoor	-2.369.000	-2.530.000	-2.606.000	-2.391.000
1. Regiokantoor	-2.288.000	-2.349.000	-2.408.000	-2.317.000
2. Economic Board	-81.000	-181.000	-198.000	-74.000
Programmakosten	-1.923.000	-1.996.000	-1.918.000	-1.916.000
3. Landbouwtransitie	-350.000	-356.000	-332.000	-308.000
4. Voeding voor gezond leven	-237.000	-241.000	-245.000	-249.000
5. Energietransitie	-223.000	-228.000	-233.000	-238.000
6. Human Capital	-359.000	-363.000	-367.000	-371.000
7. Innovatie, clustervorming en CE	-238.000	-210.000	-213.000	-216.000
8. Fysieke randvoorwaarden	-273.000	-352.000	-279.000	-282.000
9. Quality of living	-243.000	-246.000	-249.000	-252.000
Eindtotaal	-	-	-	-

De kosten voor het mobiliteitsfonds zijn in dit overzicht opgenomen onder *1. Regiokantoor*. En de kosten van programmamanagers zijn onderdeel van de programmakosten.

3.3 GEPROGNOTISEERDE BALANS

Begrotingsjaar T

2023

	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Activa						
(im) Materiële vaste activa						
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen						
Financiële vaste activa: Leningen						
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar						
Totaal Vaste Activa	0	0	0	0	0	0
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen						
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen						
Uitzettingen < 1 jaar	5.089.602	5.089.602	5.089.602	5.089.602	5.089.602	5.089.602
Liquide middelen	141.367	503.367	872.367	1.248.367	1.632.367	2.024.367
Overlopende activa	43.906	0	0	0	0	0
Totaal Vlottende Activa	5.274.875	5.592.969	5.961.969	6.337.969	6.721.969	7.113.969
Totaal Activa	5.274.875	5.592.969	5.961.969	6.337.969	6.721.969	7.113.969
Passiva						
Eigen vermogen	3.123.929	5.592.969	5.961.969	6.337.969	6.721.969	7.113.969
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Vaste schuld						
Totaal Vaste Passiva	3.123.929	5.592.969	5.961.969	6.337.969	6.721.969	7.113.969
Vlottende schuld	53.504	0	0	0	0	0
Overlopende passiva	2.097.442	0	0	0	0	0
Totaal Vlottende Passiva	2.150.946	0	0	0	0	0
Totaal Passiva	5.274.875	5.592.969	5.961.969	6.337.969	6.721.969	7.113.969

3.4 FINANCIËLE TABELLEN WERKPROGRAMMA'S

Overzicht bijdragen gemeente aan Strategische Agenda 2023-2026

	2023	2024	2025	2026
BIJDRAGE PER GEMEENTE AAN STRATEGISCHE AGENDA				
Gemeente				
Barneveld	285.093	291.129	286.947	303.994
Ede	523.633	534.872	530.392	567.856
Nijkerk	179.484	183.320	182.064	196.234
Putten	19.672	20.112	20.551	20.991
Renswoude	30.643	31.246	29.747	30.214
Rhenen	82.635	84.463	84.958	92.601
Scherpenzeel	42.582	43.507	43.375	46.827
Veenendaal	253.701	259.389	262.463	289.213
Wageningen	152.557	155.963	157.503	173.070
Totaal	€ 1.570.000	€ 1.604.000	€ 1.598.000	€ 1.721.000

Overzicht splitsing totale programma's in deelgemeenten en overige financiering

Programma's	Gemeenten 2023	Overigen	Totaal 2023
3.Landbouwtransitie	332.444	17.556	350.000
4.Voeding voor gezond leven	201.889	35.111	237.000
5.Energietransitie	205.444	17.556	223.000
6.Human Capital	241.444	117.556	359.000
7.Innovatie,clustervorming en CE	195.444	42.556	238.000
8.Fysieke randvoorwaarden	237.889	35.111	273.000
9.Quality of living	155.444	84.556	240.000
Eindtotaal	1.570.000	350.000	1.920.000

Overige financiering betreft bijdragen van derden (zoals triple helixpartners en provincies) in de werkprogramma's.

Bijdrage per gemeente per onderdeel van de Strategische Agenda voor 2023

Programma	Barneveld	Ede	Nijkerk	Putten	Renswoude	Rhenen	Scherpenzeel	Veenendaal	Wageningen
3.Landbouwtransitie	80.707	119.794	35.435	19.672	11.712	13.807	8.074	25.743	17.501
Ruimte	73.722	105.993	30.359	19.672	11.065	11.455	6.895	17.953	12.885
Ruimtelijke ordening	6.985	13.800	5.076	-	647	2.352	1.179	7.790	4.615
4.Voeding voor gezond leven	33.222	65.643	24.143	-	3.077	11.188	5.609	37.054	21.953
Voedsel & Eiwittransitie	33.222	65.643	24.143	-	3.077	11.188	5.609	37.054	21.953
5.Energietransitie	33.807	66.799	24.568	-	3.131	11.385	5.708	37.706	22.340
Energie	33.807	66.799	24.568	-	3.131	11.385	5.708	37.706	22.340
6.Human Capital	40.469	79.961	24.927	-	3.749	13.628	6.832	45.137	26.741
Werkgelegenheid	40.469	79.961	24.927	-	3.749	13.628	6.832	45.137	26.741
7.Innovatie,clustervorming en CE	32.162	63.547	23.373	-	2.979	10.831	5.430	35.871	21.252
Economie	32.162	63.547	23.373	-	2.979	10.831	5.430	35.871	21.252
8.Fysieke randvoorwaarden	39.146	77.348	28.448	-	3.626	13.183	6.609	43.661	25.868
Economie	17.187	33.959	12.490	-	1.592	5.788	2.902	19.169	11.357
Mobiliteit	21.959	43.388	15.958	-	2.034	7.395	3.708	24.492	14.511
9.Quality of living	25.579	50.542	18.589	-	2.369	8.614	4.319	28.530	16.903
Ruimte	12.671	25.036	9.208	-	1.174	4.267	2.139	14.132	8.373
Wonen	12.909	25.506	9.381	-	1.196	4.347	2.179	14.397	8.530
Eindtotaal	285.093	523.633	179.484	19.672	30.643	82.635	42.582	253.701	152.557

Begroting in taakvelden

	2023	2024	2025	2026
Economische ontwikkeling				
Lasten	1.776.000	1.945.000	1.880.000	1.750.000
Baten	-1.768.112	-1.933.334	-1.864.778	-1.732.000
Mutaties reserves				
Lasten	377.000	385.000	393.000	400.000
Openbaar vervoer				
Lasten	228.000	232.000	236.000	240.000
Baten	-612.888	-628.666	-644.222	-658.000
Overhead				
Lasten	1.911.000	1.964.000	2.015.000	1.917.000
Baten	-1.911.000	-1.964.000	-2.015.000	-1.917.000
Eindtotaal	0	0	0	0

3.5 BIJDRAGE PER GEMEENTE - REGIO FOODVALLEY & ECONOMIC BOARD

Gemeente	Regiokantoor	Mobiliteitsfonds	Programma's	Totaal
Barneveld	€ 203.063	€ 62.038	285.093	€ 550.194
Ede	€ 401.225	€ 122.579	523.633	€ 1.047.437
Nijkerk	€ 147.570	€ 45.084	179.484	€ 372.137
Putten			19.672	€ 19.672
Renswoude	€ 18.809	€ 5.746	30.643	€ 55.199
Rhenen	€ 68.383	€ 20.892	82.635	€ 171.909
Scherpenzeel	€ 34.284	€ 10.474	42.582	€ 87.341
Veenendaal	€ 226.483	€ 69.193	253.701	€ 549.377
Wageningen	€ 134.183	€ 40.994	152.557	€ 327.734
Totaal	€ 1.234.000	€ 377.000	€ 1.570.000	€ 3.181.000

Het verschil tussen het totaal van tabel 3.5 en het totaal van tabel 3.2 (€ 1.111.000) wordt veroorzaakt door transparante BTW, vergoeding voor uitgeleend personeel en bijdrages van derden, zoals triple helixpartners en provincies. Tabel 3.5 geeft weer wat er daadwerkelijk bij gemeenten in rekening wordt gebracht.

3.6 BIJDRAGE PER GEMEENTE - MOBILITEITSFONDS

BIJDRAGE PER GEMEENTE AAN MOBILITEITSFONDS				
	2023	2024	2025	2026
Gemeente				
Barneveld	€ 62.038	€ 63.354	€ 64.671	€ 65.823
Ede	€ 122.579	€ 125.180	€ 127.781	€ 130.057
Nijkerk	€ 45.084	€ 46.041	€ 46.997	€ 47.835
Renswoude	€ 5.746	€ 5.868	€ 5.990	€ 6.097
Rhenen	€ 20.892	€ 21.335	€ 21.778	€ 22.166
Scherpenzeel	€ 10.474	€ 10.697	€ 10.919	€ 11.113
Veenendaal	€ 69.193	€ 70.661	€ 72.129	€ 73.414
Wageningen	€ 40.994	€ 41.864	€ 42.734	€ 43.495
Totaal	€ 377.000	€ 385.000	€ 393.000	€ 400.000

o.b.v. inwonersaantallen 1-1-2021

Barneveld	59.993	16,46%
Ede	118.538	32,51%
Nijkerk	43.598	11,96%
Renswoude	5.557	1,52%
Rhenen	20.203	5,54%
Scherpenzeel	10.129	2,78%
Veenendaal	66.912	18,35%
Wageningen	39.643	10,87%
Totaal	364.573	100,00%

Begrote beleidsindicatoren 2023

1. Formatie

De begrote toegestane formatie voor 2023 is 0,035 fte.(per 100.000 inwoners)

2. Bezetting

De begrote gemiddelde bezetting over 2023 is 12,83 fte

3. Apparaatskosten

De begrote totale apparaatskosten zijn € 1.992.000

4. Externe inhuur

De indicator externe inhuur wordt uitgedrukt in het % van de kosten van de externe inhuur ten opzichte van de kosten van de totale loonsom + totale kosten van de inhuur externen.

De begrote totale salariskosten zijn € 1.383.000. Hiervan is € 428.000 te relateren aan begrootte externe inhuur. Dit betreft 30,95%.

5. Overheadskosten

De indicator Overhead wordt uitgedrukt in het % van de kosten van de overhead ten opzichte van de totale begroting.

De begrote totale lasten van de overhead bedragen € 1.911.000.

De begrote totale realisatie bedraagt € 4.292.000.

Dit betekent dat de begrote overheadskosten 44,52 % bedragen in het totaal.

4. PARAGRAFEN

4.1 PARAGRAAF 1: RISICO'S EN WEERSTANDSVERMOGEN

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de regio in de paragraaf weerstandsvermogen inzicht verschaffen in de robuustheid van de begroting. Het weerstandsvermogen van de regio is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen zodat de taken kunnen worden voortgezet. Het weerstandsvermogen bestaat uit relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de regio beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van Regio Foodvalley voor het begrotingsjaar en ook voor de meerjarenraming.

Artikel 42 van de gemeenschappelijke regeling bepaalt dat het algemeen bestuur bij regeling de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vaststelt. Deze regeling waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

Regio Foodvalley heeft een reserve voor het exploitatierisico i.c. de Algemene reserve gevormd. Deze reserve wordt toereikend geacht gelet op de beschreven risico's.

Stille reserves

Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die de boekwaarden te boven gaan bij directe verkoop. De regio heeft geen stille reserves.

Stelposten

In de begroting 2023 is geen post onvoorzien als stelpost opgenomen.

Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen /nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

ad 1. Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Exploitatierisico

De Gemeentewet geeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling de taak een begroting in structureel en reëel evenwicht vast te stellen. Dit betekent dat tegenover structurele lasten in ieder geval een gelijk bedrag aan structurele baten staat. Dit is een belangrijke voorwaarde om voor repressief toezicht (minst belastende vorm) in aanmerking te komen. Voor een oordeel over deze voorwaarde is een transparant overzicht nodig van eenmalige/incidentele baten en lasten die het begrotingssaldo beïnvloeden.

De opzet van de begroting 2023 is zo dat de lasten van het algemeen bestuurlijke deel gedekt worden uit een bijdrage per deelnemende gemeente gebaseerd op het aantal inwoners. Eventuele tekorten kunnen incidenteel gedekt worden uit de algemene reserve.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

Op grond van de gemeenschappelijke regeling zijn de rechtspositieregelingen van de gemeente Ede van toepassing op personeel van de regio. Ook ten aanzien van het individueel keuzebudget (IKB) volgt de regio de rechtspositie van de gemeente Ede.

Werkkostenregeling

De werkkostenregeling heeft per 1-1-2015 alle bestaande fiscale regels voor vergoedingen vervangen. Vanaf 1-1-2020 is de regeling verruimd. Over de eerste € 400.000 wordt het percentage 1,7% van de fiscale loonsom, over het bedrag boven de € 400.000 blijft het percentage 1,2%. Daarnaast zullen een aantal kostensoorten niet meer vanuit de WKR betaald hoeven te worden. Voor vergoedingen boven dit bedrag moet een eindheffing van 80% betaald worden. Regio Foodvalley komt naar verwachting niet boven de forfaitaire ruimte uit.

Conclusie

Kenmerkend voor het risicoprofiel van Regio Foodvalley is dat de regio m.b.t. de strategische samenwerking nauwelijks ontvankelijk is voor risico's. Bovendien is een Algemene Reserve gevormd voor het opvangen van deze risico's.

4.2 PARAGRAAF 2: FINANCIERING

Inleiding

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de regio beschrijft hoe zij, op basis van het treasury statuut, de investeringen wil financieren. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en risico's die daarmee samenhangen.

Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet financiering decentrale overheden (wet fido). Regio Foodvalley hanteert het treasury statuut van de gemeente Ede.

Rentelasten/baten

De regio heeft met de BNG een rekening-courant-overeenkomst gesloten.

Financieringspositie

Regio Foodvalley kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinanciering risico voor de samenwerkingsverbanden te beperken is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm. Om de risico's van hogere renten bij noodzakelijke herfinancieringen en/of renteherzieningen te beperken, mag het totaal van de leningen die moeten worden geherfinancierd of waarvan de rente moet worden herzien, jaarlijks niet meer dan 20% van de totale vaste schuld per 1 januari bedragen. De regio blijft de komende jaren binnen de norm.

4.3 PARAGRAAF 3: BEDRIJFSVOERING

Inleiding

Artikel 14 van het Besluit Begroting en verantwoording (BBV) verplicht de regio om de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven.

De werkorganisatie

Het Regiobestuur heeft gekozen voor een compacte organisatie van het Bureau die ten dienste staat van de Triple Helix samenwerking in de Foodvalley regio en de intergemeentelijke samenwerking. Taken en bevoegdheden zijn geformaliseerd in de gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley en het mandaatbesluit. Voor de hoge ambities in het programma ter uitvoering van de Strategische Agenda 2020-2025, is een efficiënt en slagvaardig Bureau nodig.

De taken voor het Bureau Regio Foodvalley zijn in hoofdlijnen de volgende:

- Stimuleren en ondersteunen van de Economic Board. De Economic Board, waarin vertegenwoordigers zitten namens en gefinancierd door de drie O's, draagt hiervoor zorg. Deze werkgroep wordt getrokken en secretariael ondersteund vanuit het Bureau Regio Foodvalley.
- Stimuleren en ondersteunen van de (WGR-)samenwerking tussen de gemeenten.
- Het Bureau Regio Foodvalley ondersteunt het Regiobestuur en de andere bestuurlijke gremia in de WGR-samenwerking, zoals de portefeuillehouder overleggen; het Bureau Regio Foodvalley verzorgt de secretariële ondersteuning van deze bestuurlijke overleggen.
- Uitvoeren van de regionale activiteiten ter uitvoering van het uitvoeringsprogramma, waarbij de inzet van het Bureau nodig is. Concreet:
 1. Het verder uitbouwen van de internationale lobby, dat wil zeggen: "Brussel" en het uitwerken en uitvoeren van de internationaliseringsagenda. Meer voorlichting voor, missies naar en ontvangsten van internationale ondernemers en ondernemingen e.d.
 2. Communicatie, marketing en acquisitie: het concept Foodvalley regio versterken, nog meer bekendheid te geven en sterker uit te dragen ('be good and tell it'; profileren met unique selling points); uitbouwen en verbreden acquisitie-inspanningen gericht op bedrijven; e.d.

Voor ondersteunende taken, zoals archief, financiën en P&O wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Ede.

Lokale hulpstructuur:

Regio Foodvalley is een goed voorbeeld van netwerksamenwerking. Dat was zo, en zal ook zo blijven. Uitgangspunt van de regionale samenwerking is dat deze wordt ondersteund door een klein, hoogwaardig Regiobureau, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis. Op dit moment geldt dat de ambtelijke inzet van gemeenten bestaat uit:

- De regio heeft twee portefeuillehouder overleggen, waarvan het "secretariaat" gevoerd wordt door negen parttime portefeuillecoördinatoren op de terreinen economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, voedsel en eiwittransitie, energiestrategie, wonen en mobiliteit. De coördinatoren bereiden inhoudelijk de vergaderingen van de portefeuillehouder overleggen voor en worden daarbij ondersteund door een ambtelijk overleg, waarin in principe alle gemeenten participeren.
- Elke gemeente heeft een (ambtelijk) intermediair, die zorg draagt voor de verbinding tussen regio en gemeenten. De intermediair werkt voor en in de gemeente. De intermediair draagt onder meer zorg voor de voorbereiding van vergaderingen van Regiobestuur en portefeuillehouders-overleggen op gemeentelijk niveau.
- Er bestaat een werkgroep met financials vanuit elke gemeente, om financieel vinger aan de pols te houden en de regiodirectie en -controller te adviseren.
- In de loop van de jaren zijn er daarnaast verschillende overleggen ontstaan, die een beroep doen op ambtelijke inzet vanuit de gemeenten. Het betreft onder meer het communicatie overleg en de werkgroep Public Affairs.
- De gemeentesecretarissen hebben de laatste jaren hun onmisbare rol explicieter ingevuld. Zij treden op als ambassadeurs richting zowel bestuurders als de eigen organisatie, stimuleren ontmoeten en uitwisseling, ontwikkelen samenwerkingsvaardigheden in eigen huis en zorgen voor goede aanhaking, inzet en bemensing vanuit de deelnemende gemeenten.

Financiën

De ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (scheiding van functies, administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid) is een continu proces. De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om opdracht tot betaling te geven. De administratie wordt verzorgd door de controller, die via dienstverleningsovereenkomst is ingehuurd bij gemeente Ede.

BTW

De bedragen in de begroting zijn exclusief BTW. De door de regio betaalde BTW wordt gecompenseerd door de regiogemeenten. Deze zogenaamde doorschuif BTW / transparante BTW wordt verantwoord in de jaarrekening en loopt over de exploitatie.

Personeelszaken

Voor het personeel van de regio is de rechtspositie van de gemeente Ede van toepassing. Ook is aansluiting gezocht bij het IKB (Individueel Keuze Budget) dat de gemeente Ede hanteert. Dat geldt ook voor de inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst. Een personeelsconsulent van de gemeente is tevens adviseur van de regio en ook aanspreekpunt voor het personeel. De salarisadministratie wordt eveneens door de gemeente Ede verzorgd.

Automatisering

De hardware wordt door de regio zelf aangeschaft. Verder maakt de regio gebruik van de dienstverlening van de gemeente Ede. Deze adviseert ook bij de aankoop (kwantumkorting) en ondersteunt de regio bij haar dagelijks werkzaamheden (helpdesk).

Interne zaken

De postregistratie vindt plaats op het regiosecretariaat en van hieruit worden ook de verslaglegging, correspondentie en agendabeheer voor het bestuur verzorgd. Archivering en archiefbewaring worden ingehuurd bij de gemeente Ede.

Huisvesting

Het Bureau Regio Foodvalley is gehuisvest in het gebouw De Vleugel van de gemeente Ede. In 2018 is de keuze gemaakt om elders huisvesting te vinden. Momenteel wordt onderzocht of het regiokantoor in 2022 kan verhuizen naar een nog nieuw te bouwen bedrijfsverzamelgebouw tegenover het nieuwe station Ede-Wageningen aan de kant van het voormalige kazerneterrein.

Overhead

Volgens het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV moeten de kosten van overhead conform de definitie in de notitie Overhead van de commissie BBV inzichtelijk worden gemaakt.

Rechtmatigheid

Vanaf 1-1-2022 vindt er een wijziging plaats inzake de rechtmatigheidsverantwoording. Het Algemeen bestuur dient vanaf dat moment vooraf de kader en normen te bepalen voor de rechtmatigheidsverantwoording voor het Dagelijks bestuur en de getrouwheid voor de accountant. Gedurende het jaar dient het Dagelijks bestuur uitvoering te geven aan de vastgestelde kaders en normen. Het Dagelijks bestuur legt in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid.

4.4 PARAGRAAF 4: VERBONDEN PARTIJEN

Artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft aan dat in de begroting in een aparte paragraaf in elk geval aandacht moet worden geschonken aan de visie, welke de regio heeft op de verbonden partijen in relatie tot de uitvoering van de regionale doelstellingen. Wat wil de regio met deze partijen? Hoe past de uitvoering van de taken binnen de thema's? Hoe dragen ze bij aan het uitvoeren van het gewenste beleid? Ook moeten de voornemens van de partijen zelf aan de orde komen.

Regio Foodvalley heeft zelf geen verbonden partijen met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wel een verbonden partij is. In de Gemeentewet is opgenomen dat de kosten van gemeenschappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley is opgenomen dat de verdeling tussen de regiogemeenten geschiedt op basis van inwoneraantal.

5 BIJLAGE 1: KERNGEGEVENS

Adresgegevens Regio Foodvalley

Bezoekadres: Raadhuisstraat 117
6711 DS Ede

Postadres: Postbus 9022
6710 HK Ede

Telefoon: 0318 680 667

Website: www.regiofoodvalley.nl

Regio Foodvalley

Bezoekadres: Raadhuisstraat 117
6711 DS Ede

Postadres: Postbus 9022
6710 HK Ede

Telefoon: 0318 680 667

Website: www.regiofoodvalley.nl

